

Góða eydnu Chile

FRÆLS val í Pólandi, Ungarn, Namibia og Chile. Hetta er nakað av tí tydnigarnasta og besta, sum hevur verið frammi í fjølmíðlunum seinasta árið. Demokratið vinnur fram alla staðni í heiminum, hóast langt er á mál nógv staðni enn.

AFTANÁ at hava livað trælkað undir einum blóðtystum herovasta í meira enn 16 ár eydnaðist tað endiliga teimum góðu kreftunum í Chile og við hjálp frá góðum kreftum kring allan heimin at vinna á tí ónda. Pinoches-stýrið fekk við valið í Chile nú um dagarnar ein dyggan frammaná, hóast vit enn mugu viðganga, at hesin einaræðsharrin enn ikki heilt hevur slept tey munum. Sum ovasti fyri landsins hermegi kann hann næstan gera sum honum lystir og spennandi verður at siggja, hvønn leiklut hann fer at hava, nú Chile hevur fingið sína fyrstu demokratiskt valdu stjórn í 16 ár.

TAÐ var samgongan av mið- og vinstraflokkum, sum vann valið í

Chile herfyri. Felagsvalevnið hjá hesum mongu flokkum, tann kristiligi demokraturin, Patricio Ailvin, vann stórsigur við næstan 55% av øllum atkvøðunum.

NÚ kemur so gerandisdagurin eftir valið og er tað ikki bara sum at siga tað hjá teimum 17 flokkunum at stinga út í kortið framtíð Chile. Ein spurningur, sum fer at verða nógv frammi og sum helst fer at vera torførur at koma heilt til semju um, er, hvussu tey mongu, ið hava sitið við valdinum øll hesi árin og hava gjørt seg sek í brotsgerðum móti tí vanligu fólkinum, skulu rættarforfylgjast. Her kemur so eisini inn í myndina tann veruleiki, at Pinoches, sum er upphavsmaðurin til allar brotsgerðirnar, framvegis hevur stórt vald. Hvat er hansara støða í hesum málinum. Men hvat og ikki, so hevur andstøðan í Chile vundið stórsigur og skal nú til at ráða í landinum. Chilenska fólkið, sum er eitt tað fólk í heiminum, sum hevur elstu traditiónir fyri fólkaræði, sleppur nú aftur at uppliva hetta fólkaræði. Mong eru tey, sum fegnast.

EISINI her heima hjá okkum fegnast vit um valúrslitið í Chile. Hetta úrslit vísir, at tað góða altið sigrar á tí ónda, um fólkið vil tað og um fólkið fær stuðul. Fólkið í Chile hevur viljað hetta og hevur eisini fingið stuðul úr øðrum londum. Men tað hava so eisini verið tey, sum beinleiðis hava sleiskað og róst einaræðisráðharranum Pinoches. Og ein teirra er eingin mætari enn sjálvkosni uttanríkispolitiski talsmaður hin feroyskra fólkaflaksins, stavnamaðurin sjálvur. Aftur og aftur hevur hann í málagninum hjá fólkaflakkinum róst Pinochet og vendingar sum, at "tað var í tøkum tíma, at Pinochet tók valdið" (hann myrði fólkavalda Alliende, red), hava vit sæð í hesum sama blaði. Í dag er hetta blað einki minni enn blaðið hjá stjórnarflokkinum her á landi.

VIÐ valúrslitinum í Chile er stavnamaður fólkaflaksins enn einaferð vorðin eyðmýktur. Og flokkur hansara somuleiðis. Flokkurin hevur so lógið tað ljóðar ongantið víst aftur tí, sum uttanríkispolitiski talsmaðurin hevur borið fram sum góður fólkaflakspolitikkur.

NÚ kunnu vit so bara vóna, at Suðurafrika verður næsta landið, har fræls val kunnu verða hildin. Og líta vit enn einaferð at okkara fólkaflakshetta, so siggja vit sama mynstur, somu linju, somu ekstremu høggrasjónarmið viðvíkjandi Suðurafrika sum við Chile. Við fólkaflaksins tigandi samtykkjan hevur hann gjørt okkum øll í Føroyum til skammar við at dusa sær saman við fremstu talsmonnum hjá tí ræðuliga apartheidskipanini. Men eisini her fara hann og fólkaflakkin at ásanna, at tað ber ikki til í longdini at kúga og trælka eitt fólk. Men við teirra moralsku hjálp ber til at leingja um hesa kúgan. Gloymið t.d. ikki skrivið frá kirkjunum í Namibia, sum bóðu okkum lata vera við at samstarva við koloniveldi har, tí vit á tann hátt vóru við til at varðveita eina órættvísa og ómenniskjansliga skipan.

VIT kunnu bert fegnast um tær hendingar, sum fara fram kring heimin, sum føra til stórra fólkaræði. Ikki minst í Eysturruoipa er demokratið við at vinna frama. Hetta fara vit at venda aftur til í eini komandi oddagrein.

jamu

Býráðsformaðurin á Tvøroyri stevndur

Minnilutin í býráðnum á Tvøroyri hevur stevnt býráðsformanninum Dánjal av Rana fyri ólógliga og uttan heimild at hava keypt ognir hjá Tvøroyrar Flakavirki til kommununa og flutt keypspeningin 900.000 kr. til flakavirkið.

Minnilutin sigur í sakarmálskravi sínum m.a., at býráðsformaðurin skal víðurkenna, at flytingin av pengunum er gjord uttan heimild.

Saksokjararnir siga í einum tíðindaskrivi um málið:

Minnilutin í Tvøroyrar býráð (t.e. býráðslimirnir Solveig Bændsen, Jóannes Eidesgaard og Sverre Midjord) hevur stevnt Dánjal av Rana, býráðsformannin.

Sakarevni: Fyrst í 80-unum keypti P/F Tvøroyrar Flakavirki sokallaða «Gamla Ísvirki» og gamla flakavirkið hjá P/F N.J. Mortensen fyri 650.000 kr. «Gamla Ísvirki» varð síðan umvælt fyri eina litla millión, so at umsitingin hjá virkinum kundi flyta inn.

Í eina tíð hava ávarar ætlanir verið frammi um, at Tvøroyrar býráð skuldi keypa hesar ognir frá P/F Tvøroyrar Flakavirki.

Hetta vóru ætlanirnar hjá sitandi meiriluta, og skuldi hetta gerast fyri at bota um figgjarviðurskiptini hjá virkinum.

Á figgjarnevndarfundi 29. aug. 1989 samtykti meirilutin, at mæla býráðnum til at keypa ognirnar fyri ialt 5 mió. kr. Hetta varð gjørt uttan at nakað skjal fyrila í málinum, sum veruliga visti, at nevndin í P/F Tvøroyrar Flakavirki var sinnað at selja.

Á býráðsfundi 30. aug. 1989 víðtekur meirilutin tilmæli frá figgjarnevndini, treytað av, at Føroya Landsstýri gav loyvi til keypið. Málið varð samtykt við 4 atkv. fyri og 3

imóti. Av teimum fyra, ið vóru fyri, var atkvøðan hjá býráðsformanninum, sum eitur sum nevndarformaður í P/F Tvøroyrar Flakavirki, og atkvøðan hjá Kristin Michelsen, sum er bróðir stjóran á Tvøroyrar Flakavirki. (Spurningur um inhabilitet). K.M. er eisini nevndarlimur.

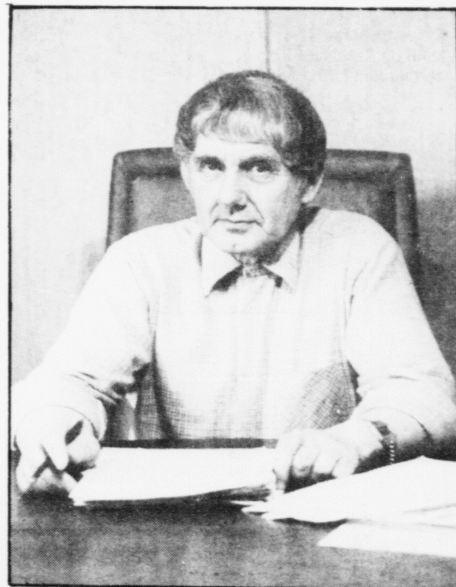
1. sept. 1989 sendir býráðið umsókn til Føroya Landsstýri um loyvi til umrødda keyp, jfr. § 41 í kommunulógini. Henda umsókn er enn ikki gingin á móti.

Hóast at Føroya Landsstýri sum loyvisgevandi myndugleiki enn ikki hevur givið játtan til hetta

keyp, og tað kann tykjast óvist nær nakað loyvi verður givið, umframt at seljarin ei heldur formliga hevur jattað at selja ognina til Tvøroyrar býráð — (Tað krevst aðalfundarsamtykt) — so flytur býráðsformaðurin Dánjal av Rana persónliga kr. 900.000 til Tvøroyrar Flakavirki longu 6. sept. 1989, sum eitt sokallað á conto gjald fyri bygningarnar.

Hildið verður fast við, at umrødda gjald onga heimild hevur nakrastaðir, at tað er fullkomið óforsvarligt og ólógligt, og at býráðsformaðurin persónliga má standa til svars fyri slik ólíkindi í samband við umsitingina av peningi skattaborgarans.

Sakarkrav: Saksókti verður í fyrsta lagi domdur at víðurkenna, at flytingin av teimum 900.000 kr. frá Tvøroyrar Kommun til P/F Tvøroyrar Flakavirki er gjord av órøttum, uttan heimild og samsvarandi hesum verð-

ur domd ólóglig.

Í aðru syftu verður kravt, at saksókti verður domdur til at afturrinda Tvøroyrar Kommun útgoldnu upphæddina kr. 900.000, sum hesin í heimildarloysi hevur flutt Tvøroyrar Flakavirki við rentu á javnt við galdandi diskonto í danska tjoðbankanum frá stevningdegi til gildið verður.

Dánjal av Rana, býráðsformaður, stevndur av minnilutanum í Tvøroyrar Býráð